

AKTUALNO VPRAŠANJE

Gorenjska pravzaprav za sedaj ni prave hitre cestne zveze s kraji Primorske, še večji pa je problem transporta lesa iz teh gozdov. Prav zato so že lani gozdarji mnogo razpravljali o tem, kako potrebna bi bila cesta, ki bi omogočila prevoz lesa in hkrati povežala Bohinj s Primorsko. Sredi maja letos pa jim je uspelo, da so začeli graditi cesto iz Bohinja preko Petrovega brda na Primorsko. Z razpoložljivimi sredstvi Uprave za go-

zdarstvo pri OLO Kranj, katera je tudi glavni investitor teh del, ceste ne bi bilo mogoče dokončati, če ne bi priskočile na pomoč enote JLA. Zanimali smo se pri Upravi za gozdarstvo OLO Kranj, kako dela pri gradnji napredujejo. »Z ene strani, to je z bohinjske, gradi cesto Gozdno gospodarstvo Bled, z druge strani pa JLA. Cesta bo dograjena v rekordnem času, saj bo gotova še letos. Dolga bo 13 km in široka okoli 5 m. Do sedaj, to je v slabih dveh mesecih, je gotovih že več kot

polovico del. Največ zaslug za hitro delo gre seveda vojski, ki sodeluje z vso svojo mehanizacijo. Delo je bilo na tem oddelku od Sorice do Petrovega brda zelo težko zaradi slabega terena in velikega vzpona. V maju pa je motilo delo tudi slabo vreme. Toda kljub temu delo lepo napreduje. Cesta bo velikega pomena za gozdarstvo in za povezavo Gorenjske preko Bohinja s Primorsko.« Lj.

AKTUALNO VPRAŠANJE

PETE MEDNARODNE MOTO- DIRKE NA LJUBELJ

LJUBELJ VAS VABI

Za zadovoljstvo vsakoletnih obiskovalcev gorskih dirk na Ljubelju so letos prireditelji poskrbeli tudi na ta način, da so razpisali tako imenovano Nagrado Ljubelja 1957. Ta nagrada je namenjena za ekipno prvenstvo tekmovalcev, ki sicer kot posamezniki tekmujejo s solo stroji v kategorijskih razredih 125, 250, 350 in 500 cm. Ekipo tekmovalcev za to nagrado bodo sestavljali štirje tekmovalci iste države: iz vsakega kategorijskega razreda po en tekmovallec. Člani takšnih ekip bodo tekmovali za svojo ekipo med svojo redno vožnjo, tako se bodo borili pravzaprav za dve trofeji: za čim boljše uvrstitev v svoji kategoriji in za ekipo četvorice kot celote. Tak sistem tekmovalstva bo nedvomno pripomogel, da bodo posamezne države oziroma organizacije poslane čim bolj pestro sestavo tekmovalnih strojev in tekmovalcev.

Tekmovalstvo za nagrado Ljubelja je vzbudilo posebno veliko pozornost v vzhodnih državah. Udeležbo so obljubili Madžari, Čehi, Poljaki, predstavniki Sovjetske zveze pa so obljubili poslati opazovalce. Udeležba sovjetskih tekmovalcev na letošnjih mednarodnih gorskih dirkah na Ljubelju je bila sicer po lanskih izjavah odgovornih sovjetskih činiteljev že malone zagotovljena. Toda kaže, da so v Sovjetski zvezi dokaj temeljiti in še dolgoročno pripravljajo na svoje nastope v tujini in tako so najbrže odmaknili z dnevnega reda aktualnosti tudi Ljubelja.

Za nagrado Ljubelja bodo tekmovali poleg jugoslovanskih ekip — prav gotovo bosta vsaj dve — še ne tri, še ekipe iz sosednjih držav, Avstrije, morda tudi Nemčije in Italije. Uspeh za nagrado Ljubelja bo ocenjen po točkovanem sistemu glede na rezultat posameznih tekmovalcev ekipe. Za prvo mesto je namenjena ena točka, za drugo dve točki, za tretjo tri itd. Ekipa štirih tekmovalcev iste države, ki bo dosegla najmanjše število točk v razpisanih kategorijah, ki veljajo za to tekmovalstvo bo dobila nagrado Ljubelja za letošnje leto. Če bosta dve ekipi dosegli enako število točk, bo uvrstitev odločilo število boljših mest, ki si jih bodo priborili posamezniki v svojih kategorijah. V izrednem primeru bo odločal seštevek doseženih časov. Nagrade so razpisane za prve tri ekipe.

Tudi letos, na petih mednarodnih motociklističnih in avtomobilskih dirkah na Ljubelju, ki veljajo v okviru državnega hitrostnega prvenstva za motocikle, sta prireditelja AMD Tržič in AMZ Slovenija razpisala posebno nagrado za rušenje rekorda Ljubeljske proge v znesku 50.000 din.

Sedaj velja za rekord čas, ki ga je lani postavil Avstrijec Erwin Orsario na angleškem stroju Ariel 500 cm v času 4:50 minut s povprečno hitrostjo 63,2 km na uro. V Tržiču pričakujejo, da bo letos vodil napad na Orsarijev čas imetni prikolničar Hillebrand s sovozačem Grüwaldom iz Zahodne Nemčije. Njegova udeležba je skoro povsem zanesljiva in če bo prišel, se nam verjetno prvo nedeljo v avgustu, t. j. 4., ko bodo dirke na Ljubelju, obeta nov čas na tej gorski progi, ki bo tako še bolj privlačna v mednarodni areni tega športa.

Prireditelja sta poskrbela tudi za razvoj domače športne motorizacije. Precej imamo že strojev 175 cm in zato bo njihovo tekmovalstvo prav posebno zanimivo, bo brez tuje konkurence, tako da je ta kategorija namenjena za tako imenovani nacionalni razred.

J. K.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X. — ŠT. 55 — CENA DIN 10.—

Kranj, dne 15. julija 1957

INDUSTRIJSKA VZGOJA

Eden glavnih problemov skoro vseh podjetij je, dobiti dober strokovni kader. Nekoliko na boljšem so tista podjetja, ki imajo svoje industrijske šole. Vendar pa so delovna mesta in tehnološki postopki tako raznoliki, da te šole ne morejo vzgajati delavca, ki bo več takoj po dokončanem šolanju delu na določenem delovnem mestu. Razen tega dobijo učenci v nekaterih šolah še vse premalo praktičnega znanja, praktični in teoretični pouk sta v nekaterih šolah še vse premalo povezana. Razen tega prihaja v podjetja ja precej ljudi, ki nimajo pogojev za šolanje v industrijskih šolah (bodisi zaradi starosti itd.) in končno — podjetja potrebujejo delavce, ki se bodo hitro in ceneno priučili določeni fazi proizvodnje, ljudi, ki bodo hkrati imeli tudi določeno ekonomsko znanje.

To je le del problemov, s katerimi se podjetja vsak dan srečujejo. Nekatera, predvsem manjša in podjetja s specifično proizvodnjo, te težave občutijo bolj, druga manj. Kako se rešiti teh težav? V kranjski tovarni obutve »Planika« so prvi začeli s praktičnim izobraževanjem na delovnih mestih. »Začeli smo, ker smo bili enostavno pred odločitvijo — ali vzgojiti svoj kader, ali ločiti tovarno,« je rekel na nedavnem prvem republiškem posvetovanju inštruktorjev PIV direktor »Planike« tov. Andrej Verbič. Dandanes pa so lahko že zadovoljni z uspehi, še toliko bolj, ker jih lahko imenujemo pionirje PIV metode v kranjskem okraju.

KAKO SO ZAČELI?

Pokazalo se je, da je vzgoja po delavnicah nesistematična, razen tega je bilo kvalificirane delovne sile ali vsaj priučene, zelo malo, ker je podjetje še mlado. Junija 1956. leta so organizirali prvi PIV tečaj v podjetju. Kmalu je nastala potreba po drugem PIV tečaju itd. In prav na osnovi te analize so v tovarni ustanovili center za izobraževanje.

Centri za izobraževanje nimajo določenih oblik, prilagojeni so vrsti in načinu proizvodnje. Lahko so to popolnoma ločeni oddelki od proizvodnje, če pa zahteva vrsta proizvodnje, se delavci priučujejo po posameznih obratih. Skratka, ti centri nikoli ne morejo biti urejeni za vsa podjetja po nekaterih enakih predpisih, ker predpisov za to sploh ni, temveč je določen le sistem dela v centrih.

V »Planiki« so uredili center za izobraževanje v posebnem oddelku, kjer imajo na razpolago ustrezni strojni park. Za priučevanje delavcev imajo 26 delovnih mest, kjer delavci spoznajo lahko 70% vseh del v podjetju. S temi stroji bi v redni proizvodnji izdelali 180 parov, v centru pa izdelajo 60 do 80 parov obutve dnevno. Izguba je malenkostna oziroma je sploh ni, saj center sam krije stroške za vzdrževanje, pri tem pa je treba upoštevati še velike prednosti takega priučevanja ljudi.

Razen tega, da se delavci v centru za izobraževanje za 36,5% preje priučijo delu kot če ne bi šli skozi center, ima tako priučevanje tudi druge prednosti: redna proizvodnja je ne-

motena, preje se doseže dobra kvaliteta dela, ljudje v centru lahko v primeru bolezni ipd. nadomestijo delavce iz redne proizvodnje. S priučevanjem v centru so dane tudi večje možnosti hitre prekvalifikacije in učinkovite vzgoje vodilnega osebja — mojstrov, razen tega pa je tudi fluktuacija delovne sile mnogo manjša.

Preden gre delavec v »Planiki« v redno proizvodnjo, je torej povprečno poldrug mesec v centru za izobraževanje. Še preden pa pride v center, se razgovarja v personalni, nakar sledi zdravstveni in psihološki pregled. Po vsem tem delavca odklonijo ali pa ga, upoštevajoč vse njegove sposobnosti, sprejmejo. Za tem sledi priučevanje v centru. Razen praktičnega dela in usposabljanja po učnih načrtih, dobi delavec tudi teoretično znanje, seznanijo ga z organizacijo podjetja, delom organov samoupravljanja, tarifno in finančno politiko podjetja, dolžnostmi in pravicami delavcev, z osebno in industrijsko higieno itd. Morda bi med prednosti tega poučevanja lahko prišteli tudi način posredovanja teoretičnega znanja, ki ga delavec dobi postopoma, tedaj ko mu je potrebno in hkrati s praktičnim znanjem.

Rezultati tega dela se kažejo počasi, vendar zanesljivo in se bodo prav gotovo bogato obrestovali. V »Planiki« so od 1. novembra lani do 30. junija letos sprejeli v center za izobraževanje 62 ljudi, od teh se jih je že izučilo 43, 12 jih je še v centru, 7 pa jih je odšlo iz podjetja.

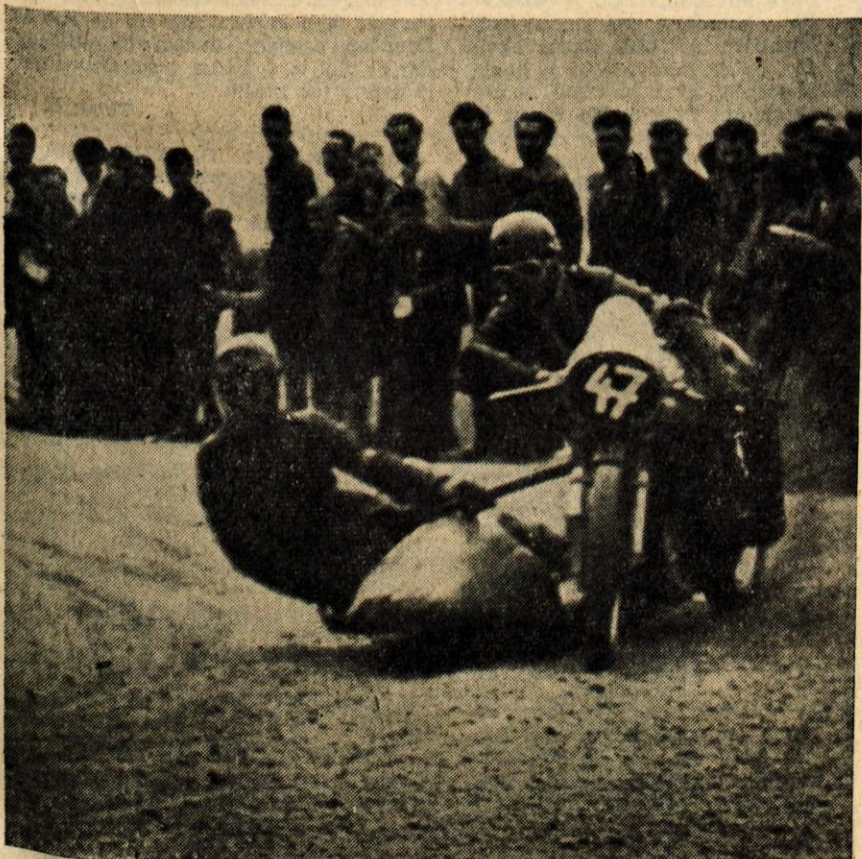
V centru svoje delo še neprestano izpopolnjujejo, kajti doseči hočejo, da bi vzgojili kader s potrebnim družbeno-ekonomskim in strokovnim znanjem, ki bi prevzel prevzgojo celotnega kolektiva.

Tudi v nekaterih drugih večjih podjetjih na Gorenjskem že uvajajo praktično izobraževanje n. pr. v »Iskrja, Železarni, Bombažni predilnici in tkalnici v Tržiču. Ponekod jim je že uspelo, da so skrajšali čas nekaterih faz proizvodnje, ne da bi se povečal fizični napor delavcev. Koristi pa je opaziti tudi v odnosih med ljudmi in dalje — ljudje so začeli razmišljati o svojem delu, zato so začeli delo proučevati, kar je vsekakor velikega pomena za povečanje proizvodnje in poglobitev njihovega znanja.

TUDI ZA MANJŠA PODJETJA

Manjša podjetja pa nimajo možnosti, da bi uredila centre za izobraževanje. Ta podjetja nimajo toliko strojev, da bi jih lahko oddvojila iz redne proizvodnje za priučevanje, niti nimajo nekaterih drugih pogojev. Vendar pa ni vzgoja strokovnega kadra v teh podjetjih nič manj važna, zato bodo morala tudi ta najti sebi ustrezno obliko izobraževanja.

V takih podjetjih bi kazalo, da bi priučevali nove delavce posamezni vodilni ljudje-mojstri, predelavci, inštruktorji itd. po določenem učnem načrtu, ki bi ga sestavili na osnovi analitske ocene in po katerem bo delavec v ustreznem času dobil potrebno družbeno-ekonomsko in strokovno znanje. Morda bi veljalo razmisliti tudi o nekakšni servisni službi za pomoč manjšim podjetjem oziroma o nekakšnem skupnem centru za izobraževanje ljudi iz manjših podjetij. Lj.

LJUBELJ VABI!

Sterle in sovozač Pajk na »Nortonu« 500 ccm

naš razgovor

„Naš cilj: zdravje otrok!“

Konec preteklega meseca so odšle prve izmene kolonij zdravstveno ogroženih otrok na letovanje. Otroke za te kolonije določi po predhodnem zdravniškem pregledu zdravnik. V teh kolonijah niso bolni otroci, temveč taki, ki so slabega zdravja, slabotni, skratka taki, ki jim je potrebno okrevanje.

»Tem otrokom je prav zato potrebna dobra in izdatna hrana ter urejeno življenje,« je med drugim dejal načelnik Tajništva za zdravstvo pri OLO Kranj tov. Ogorevc.

»Kje letujejo ti otroci?«

»Iz kranjskega okraja odhajajo otroci na letovanje v Opatjjo, na otok Stenjak in na Planino pod Golico. Tako lahko po zdravniški presoji odhajajo otroci v gorsko ali obmorsko letovišče. V Opatjji so predšolski otroci, na Stenjaku pa šolski. Prizadevamo si, da otroke razdelimo nekako po starosti v tri skupine — predšolske, šolske v starosti 7 do 10 ter 10 do 15 let.«

»Koliko otrok je sedaj na letovanju?«

»Še ta teden se bo predvidoma vrnila prva iz-

mena otrok. V prvi izmeni je v vseh treh krajih skupaj 240 otrok. Takoj za tem bo odšla na letovanje druga in v avgustu še tretja izmena zdravstveno ogroženih otrok.

»So otroci pod strokovnim nadzorstvom?«

»Da. Otroci so pod strokovnim nadzorstvom učiteljstva in medicinskih sester.«

»Kako sprejemajo starši ta letovanja?«

»Reči moram, da je letos odziv za letovanja otrok med starši mnogo boljši in večji kot prejšnja leta. Medtem ko so starši sprva z nezaupanjem gledali na kolonije, so sedaj spoznali, da so ta letovanja dobro organizirana, da so otroci pod nadzorstvom, da imajo hrano v redu in, kar je največje koristi ter tudi cilj letovanja, da se otroci vračajo domov zdravi, zagoreli in zadovoljni. Oddih jih krepi. Posledice se opazijo tudi v boljših uspehih v šoli in končno — ti otroci bodo posebno v poznejših letih mnogo bolj odporni kot sicer.

To je tudi glavni namen organiziranja kolonij za zdravstveno ogrožene otroke.« Lj.

TE DNI PO SVETU

△ Prvi sekretar CK KP Sovjetske zveze Hruščev je na mitingu v tovarni »Stalingrad« v Pragi izjavil, da ima vsaka država socialističnega tabora svoje posebnosti, svoje značilne poteze, pogojene z zgodovinskimi, gospodarskim in kulturnim razvojem ter z narodnimi tradicijami. Hruščev je govoril tudi o stikih z Jugoslavijo in izrazil mnenje, da so dani vsi pogoji za njihovo izboljšanje. Potem je govoril o delavskih svetih v Jugoslaviji in dejal, da niso edina organizacijska oblika. Na koncu je kritično govoril o gospodarski pomoči, ki jo Jugoslavija dobiva od Združenih držav Amerike in o jugoslovanskem stališču do lanskoletnih oktobrskih dogodkov na Madžarskem.

△ Generalni sekretar Združenih narodov Dag Hammarskjöld je obiskal Pariz in se sestal s predstavnikoma francoske vlade. Sodijo, da si je Hammarskjöld v razgovorih s francoskimi državniki prizadeval, da bi dosegel egiptovsko-francoska pogajanja.

△ V prihodnjih dneh bo odpotovala v Moskvo jugoslovanska gospodarska delegacija. Vodil jo bo predsednik komisije za zunanjo trgovino Hasan Brkić, razgovarjala pa se bo s sovjetskimi predstavniki o uresničevanju prejšnjih trgovinskih sporazumov med našo državo in Sovjetsko zvezo.

△ Grška vlada je sklenila, da bo vprašanje Cipra predložila v razpravo Združenim narodom. Poučeni krogi v Atenah pravijo, da bodo grške zahteve do otoka Cipra temeljile na uporabi načel samoodločbe ciprskega prebivalstva. Kot je znano, je večina Ciprcanov za to, da Britanci zapustijo otok in da Ciper priključijo Grčiji.

△ V ožjem odboru razorožitvene komisije Združenih narodov v zadnjih dneh ni prišlo do pričakovane napredka. V Londonu ugotavljajo, da nekateri konzervativni krogi, ki so s strahom gledali postopno ameriško-sovjetsko zблиževanje, z zadovoljstvom komentirajo zastoj v pogajanjih o razorožitvi.

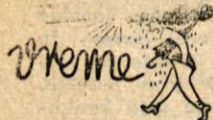
△ V juniju je Jugoslavija izvozila za približno osem in pol milijard dinarjev raznega blaga, uvozila pa za približno devetnajst in pol milijard dinarjev blaga. Izvažali smo največ kovine, kmetijske proizvode in živila ter les, gradbeni les in plutovino. Največ smo izvažali v Italijo, Sovjetsko zvezo, Zahodno Nemčijo, Združene države Amerike in Egipt. Uvozili pa smo največ kmetijskih pridelkov, surovin za tekstilno industrijo, mineralnih goriv in strojnih olj ter kemičnih proizvodov. Največ smo uvažali iz Združenih držav Amerike, Zahodne Nemčije, Sovjetske zveze, Italije, Velike Britanije in Egipta.

△ V Moskvo je prispel predsednik Demokratične republike Vietnam Ho Ši Minh. V Moskvi se bo mudil teden dni, zatem pa bo obiskal druge vzhodnoevropske države. Najbrž bo prišel tudi v Jugoslavijo.

△ Predsednik indijske vlade Nehru se je po obisku v Sudanu spet mudil v Kairu, kjer se je razgovarjal s predsednikom egiptovske republike Naserjem.

△ Bivši podpredsednik sovjetske vlade Malenkov je postal direktor neke hidrocentrale v Kazahstanu. Molotov pa bo, kot poročajo nekatere tuje agencije, baje postal svetovalec v zunanjem ministertvu. Po istih vesteh bo Šepilov univerzitetni profesor, Kaganovič pa bo vodil neko podjetje za gradbeni material.

IZDAJA CASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 475, 397 - TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-2-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

Sredi julija nevihte z ohladitvijo. V ostalem lepo vreme. Po nevihtah bo spet nastopila silna vročina.

LJUDJE IN DOGODKI

PREDVOLILNA BITKA

Čeprav sedanja huda poletna vročina ni prizanela niti Zahodni Nemčiji, je predvolilni boj v polnem razmahu. Obe glavni stranki in seveda tudi vse ostale si za zadnja dva meseca pred volitvami brusijo volilno orožje. Predvolilni boj postaja iz dneva v dan ostrejši, razgibanejši in hujši.

Glavna stranka v opoziciji, socialdemokratska, se je tokrat posebno vestno pripravila na vnovično prilžnost, da z morebitno zmago 15. septembra prevzame državno krmilo v svoje roke. Svoj volilni program so socialdemokrati v kratkem orisali v desetih tezah, ki jih zdaj njihovi najposobnejši govorniki razlagajo po vsej državi. Zaradi zanimivosti kar naštejemo teh deset tez: mir z razorožitveno in popuščanjem mednarodno napetosti, ponovno združitve v svobodi in varnosti, atomska energija samo za blagor človeštva, trdna valuta in trdna cena, blaginja za vsakogar, zagotovitev svobodnega tekmovanja, starost brez gnotne bede, gospodarsko obvarovane družine, za vsakogar iste možnosti izobraževanja in dela, zaščita demokracije in svobode duha.

Vse te so seveda tipične predvolilne obljube, ki bi se bržkone dočela drugače pokazale, če bi socialdemokrati zmagali na volitvah. Vendar vpliva nekaterih njihovih gesel na nemške množice ni mogoče zanikati.

Dosti je gesel v tem predvolilnem boju, vendar je med njimi najvažnejša, skratka poglavna: združitev Nemčije. Ni govora kateregakoli vodilnega politika niti pomembnejšega članka o volitvah, ki ne bi obravnaval tega, za vsakega Nemca najbolj občutljivega problema. To se dogaja tolikokrat, tako pogosto, da se je težko znebiti vtisa, da gre včasih le za

izkoriščanje nemške narodne nesreče za ozke, sebične politične cilje te ali one stranke.

Posebno veliko odobravanje je požel tisti del Ollenhauerjevega predvolilnega govora, ki je obsodil ponovno oživitvev nemške vojske v duhu starega pruskega militarizma. Znano je, da je pred kratkim 15 mladih rekrutov našlo smrt v hladnih valovih, ker so morali samo zaradi vaje in na povelje podoficirja prebroditi naraslo reko. Odgovornost ni samo na neposrednih starešinah, pravi Ollenhauer, marveč na vseh tistih, ki so politično odgovorni za prenaplo upostavljanje nove nemške vojske. Zato socialdemokratska stranka terja popolno ukinitvev vojaške obveznosti in vzpostavitev prostovoljske vojske.

Vodja socialdemokratov Ollenhauer je zlasti ostro napadel politiko »hladne vojne« kanclerja Adenauerja in nasproti njemu zatrnil, da je združitvev Nemčije neločljivo povezana z razorožitvijo in popuščanjem mednarodne napetosti.

Eden prav tako močnih argumentov v socialdemokratskem volilnem napadu na nasprotno krščansko - demokratsko stranko je uporaba atomske sile v mirnodobske namene in nasprotovanje atomski oborožitvi nemške armade. Socialdemokrati prav tako vstajajo proti kopičenju tujeja atomskega orožja na nemškem ozemlju in upravičeno trdijo, da to ne bi prineslo nemške združitve, ampak le neogibno uničenje Nemčije v primeru vojnega spopada.

Ollenhauerjeva stranka se je tokrat pripravila temeljiteje tudi na socialnem in gospodarskem področju. Po vrtoglavem nemškem vzponu v prvih desetih povojnih letih je zdaj že občutiti zastoj v gospodarskem poletu. Gospodarski strokovnja-

ki socialdemokratske stranke skrbno proučujejo napake in razpoke v gospodarski politiki vladajoče krščansko - demokratske stranke, da bi jo porazili tudi tam, kjer se Adenauerjevi pristaši počutijo trenutno najmočnejše. Socialdemokrati terjajo »pravično gospodarsko ureditev«. Pod tem razumejo predvsem pravičnejšo razdelitev imovine in dohodkov, kakor tudi stabilizacijo cen, ker je prav tu nezadovoljstvo množice najobčutnejše. Prav tako se zavzemajo za »resnično socialno reformo«. Znano je namreč, da v Zahodni Nemčiji kljub znatnemu življenjskemu standardu v socialnih pravicah zaostajajo za večino evropskih držav.

Posebno zanimivo pa je dejstvo, da v programu socialdemokratske stranke ni nikjer govora o nacionalizaciji in socializmu. Ta dva bistvena pojma za stranko socialdemokratov nista izpuščena po naključju, saj je sedanji program v zadnjih 8 letih najbolj obsežen, določen in jasen. Vzrok je pač treba iskati v sedanjih političnih razmerah v Zahodni Nemčiji. Socialdemokrati imajo neprijetne izkušnje za objavo brošure njihovega ideologa Eichlerja o nacionalizaciji težke industrije. Ta brošura je vzbudila veliko razburjenje v vrstah socialdemokratskih zaveznikov, pri liberalcih. Ti se namreč zavzemajo za zaščito privatne lastnine, prav tako kot vodilna demokrščanska stranka. Zato je prav spričo drobne brošure že grozila nevarnost, da socialdemokrati izgubijo najvažnejšega zaveznika na prihodnjih volitvah. Odtod tudi sedanja taktična poteza, ki naj bi zadovoljila tudi manj korenite volivce. Če pa je bila ta orientacija pravilna in učinkovita, bodo najbolj pokazale bližnje volitve.

MARTIN TOMAZIČ

naša kronika

KRAJEVNI PRAZNIK V SENČURJU

Dne 16. julija 1941 so se prvič množično zbrali člani Partije, SKOJ, aktivisti in simpatizerji OF iz Senčurja in okolice na skrivnem zborovanju v senčurjskih gozdovih. Večina navzočih je bila že oborožena, pa tudi ostali so obljubili, da bodo čimprej poiskali orožje in municijo.

To je bilo pravo ljudsko zborovanje, saj so se ga udeležili razen Senčurjanov tudi tovariši iz drugih vasi, iz Vogelj, Srednje vasi in od drugod. Okupatorji so na ta dan priredili veliko hajko, da bi vidnejše borce, predvsem pa člane Partije, polovili, vendar se jim to ni posrečilo; ujeli so samo enega, ki so ga odgnali na prisilno delo.

Po tem sestanku je kmalu nastala tako imenovana senčurjska četa, v katero je najprej vstopilo sedem članov-partijcev, nato pa še drugi.

Vseh teh dogodkov se spominjamo te dni, ko že petič praznujemo naš krajevni praznik. Razne prireditve bodo od 14. julija v Senčurju, Vogljah, Voklu, na Visokem in Olševku. Glavna proslava pa bo letos v Olševku v nedeljo, 21. julija ob 15. uri popoldne, kjer bo veliko zborovanje, potem pa partizansko rajanje. M. J.

DVOJNI BEGUNJSKI JUBILEJ

Begunje bodo slavile 20. in 21. julija dvojni praznik, 60 - letnico prosvetnega delovanja in 75-letnico obstoja gasilskega društva. Letos potече 60 let, kar je bil ustanovljen pevski zbor gasilskega društva, kateremu je sledil dramatski odsek, ki je prosvetno deloval vse do leta 1947, ko je prevzela prosveto DPD Svoboda.

Prav tako mineva 75 let, odkar so v Begunjah ustanovili gasilsko društvo, ki je v 3/4 stoletja nad 70-krat reševalo premoženje in domove pred grozečim požarom.

Člani obeh društev se z vneto pripravljajo, da ta jubilej proslavijo čim bolj slovesno. Člani DPD Svobode Begunje in Lesce bodo v soboto, 20. julija uprizorili na prostem Kreftovo zgodovinsko igro »Velika puntarija«, na katero opozarjamo vso bližnjo in daljnjo okolico. Gasilci pa bodo v nedeljo, 21. julija dopoldne z odlikovanim starih gasilcev, slavnostnimi govori, spredovom gasilcev in narodnih noš ter parado zaključili slavnostni del praznovanja. Popoldan bodo priredili gasilci veliko tombolo z lepimi dobitki. Po tomboli pa bo velika ljudska veselica, na kateri bo staro in mlado zabaval kvintet bratov Avsenik.

A. A.

KOPANJE V BISTRICI IN MLINŠČICI OD KAMNIKA NAVZDOL ZDRAVJU ŠKODLJIVO

V vročih dnevih je hitelo staro in mlado v Bistrici in Mlinščici, da si ohladi razgoreto telo. Kopalci pa so to hlajenje kaj neprijetno občutili, ko so se jim pojavili po životu kozam podobni izpuščaji. To ni nič čudnega, saj so napeljavane v to vodo greznice od Kamnika navzdol, kot na primer iz tovarne »Titan«, »Stol« in od drugod, verjetno pa še največ iz Tovarne usnja v Kamniku. Nekateri to nesnažno vodo celo uživajo. Dobro je, da dokončujejo vodovodno napeljavo iz Kamnika proti Duplici. Sedaj bodo imeli prebivalci teh krajev zdravo pitno vodo.

Primerno bi bilo, če bi zgradili na Duplici in v Jaršah kopalne bazene s finančno pomočjo tovarn in občine. Saj bi bilo to v korist vsem delovnim ljudem v teh krajih.

Oblak Š.

RESTAVRACIJO IN MENZO NA DUPLICI PRI KAMNIKU JE SANITARNA INŠPEKCIJA ZAČASNO ZAPRLA

Obsodbe je vreden kolektiv restavracije in menze na Duplici pri Kamniku z upravnikom na čelu. Gostom so servirali kar živno pečenko, v kuhinji in kleti pa je sanitarna inšpekcija odkrila vrsto malomarnosti, da ni kazalo drugega kot lokal zapreti.

Ze dlje časa so se gostje pritoževali, pa je upravnik vsako kritiko v kati zadržal z besedami: »Če ni komu prav, pa hrane ne dobi.« V tovarni »Stol« je okoli 1000 delavcev. Mnogi se ne morejo druge hraniti kot v menzi, pa so morali molčati ali pa biti lačni. Prav zaradi tega je bilo tudi prekomerno število obolenj na prebavilih. Ali bi ne bilo prav, če bi celoten kolektiv restavracije in menze poklicali na odgovornost? Oblak Š.

116 ČLANOV KOLEKTIVA BO DALO KRI

Pred nedavnim je predaval v tovarni »PLAMEN« v Kropi dr. Slivnik iz Radovljice o pomenu in namenu krvodajalstva. 116 članov kolektiva, kar znaša 34% vseh članov, se je prostovoljno prijavilo, da bo oddalo kri. C. B.

v nedeljo smo zabeležili

ZIČNA VALJARNA ZELEZARNE POTOLKLA VSE REKORDE

Zična valjarna jeseniške železarnarne je v juniju dosegla proizvodnjo 4390 ton in s tem presegla največjo dosedanjo mesečno proizvodnjo za 9,8%. V petek pa je dosegla s 217 tonami rekordno dnevno proizvodnjo in s 84 tonami rekordno proizvodnjo v izmeni. Zaslug za te rekorde gre dobri organizaciji dela in uspešno opravljenemu remontu. U.

KRANJSKI ŠOFERJI SO PRAZNOVALI

Na praznik šoferjev in avtomehanicov v soboto, 13. julija je podružnica šoferjev v Kranju priredila veliko parado motornih vozil. Sprevod se je pomenjal od Jezerske ceste proti Titovemu trgu, kjer je bila slavnostna tribuna. V mestu se je zbralo nad 2500 gledalcev. Pa-

rada je bila dobro pripravljena.

V sredo, 17. t. m. bo v domu JLA v Kranju odprta razstava o razvoju in problemih prometa na Gorenjskem, ki jo pripravlja AMD Kranj skupno s prometnim odsekom Tajništva za notranje zadeve in podružnico Združenja šoferjev Kranj. Čr.

NA DAN ŠOFERJEV NI BILO NESREČ

Kranj, 14. julija. Po poročilih, ki smo jih prejeli danes s Tajništva za notranje zadeve v Kranju, večeraj, to je na praznik šoferjev, ni bilo na Gorenjskem nobene prometne nesreče. Naši šoferji so se torej dobro zadržali. Karambol sta večeraj doživela pri Bledu le dva inozemca po lastni krivdi.

PARADA MOTORNIH VOZIL V KAMNIKU

V soboto, 13. julija popoldne je Avtomoto - društvo Kamnik

proslavilo praznik šoferjev z uspešno parado, v kateri so se razvrstila lepo okrašena motorna vozila. Vozila so v sprevodu obšla mesto, nato pa so se ustavila na Titovem trgu, kjer je bilo zborovanje. Z.

V ČETRTEK BO POLLETNA KONFERENCA SINDIKATA ZELEZARNE

Ker so se take konference v zadnjih letih zelo obnesle, bo imela sindikalna podružnica jeseniške železarnarne tudi letos polletno konferenco, ki bo v četrtek, 18. t. m. Konferenca bo imela delovni značaj in bo omogočala široko razpravo o problemih železarnarne in komune. Razpravljali bodo tudi o napotkih in sklepil I. kongresa delavskih svetov Jugoslavije. U.

PO NAŠIH KOPALIŠČIH

Lepa nedelja je tudi tokrat privabila na gorenjska kopaljšča, pa tudi na obrežje Sore, Save in Zbiljskega jezera veliko kopalcev. Na kranjskem kopaljšču je bilo danes okoli 1000 obiskovalcev. Voda je imela 23 stopinj, zrak pa okoli 14. ure 28 stopinj Celzija. Na Bledu je bila temperatura vode za 3° višja kot v Kranju, zrak pa je imel 29° C. V kopaljšču je prišlo okoli 1800 obiskovalcev.

V Radovljici je bilo na kopaljšču 400 kopalcev. Temperatura vode je bila 22° C. Zrak je imel na soncu 38, v senci pa 26 stopinj.

OBČINSKI PRAZNIK V MEDVODAH

Medvode, 14. julija. S svečano sejo ObLO Medvode in odhodom partizanskih patrulj na grobove padlih borcev so začeli danes v Medvodah praznovanje letošnjega občinskega praznika. Popoldne je Prostovoljno gasilsko društvo Preska-Medvode slavilo 45-letnico obstoja. I. V.

PROMETNA NESREČA V BRITOFU

V petek, 12. t. m. se je na cesti Jezersko-Kranj v vasi Britof pripetila prometna nesreča. Voznik vprežnega voza F. Ješe je vozil iz Kranja proti Visokem, v Britofu pa se je konj verjetno prestrašil nasproti prihajajočega poltovornega avtomobila in skočil proti sredini ceste. Avtomobil je konja podrl.

26.

NE MARAM GA . . .

PONEDELJEK

Zdrav, čeden in malce samosvoj deček je bil.

Srečala sva se na »plaži« ob Kokri. Bil sem tam s svojo šestletno nečakinjo Metko. Sonce je prijetno grel in skoraj bi bil zaspal, da ni bila skrb za otroka močnejša. Ležal sem in razmišljal o vsem mogočem.

Metka se je igrala z mivko in kamenčki. Komaj dober meter od nje je deček s črnimi lasmi gradil nekaj kočij podobnega.

»Ti fantek, ali delaš grad?« ga je vprašala Metka. »Gotovo bo za Trnuljčico,« je še dodala.

Deček jo je pogledal, vendar ni ničesar odgovoril.

»No, ali nimaš jezika?« ga je ponovno vprašala Metka.

»Imam, pa ne za baba!« je mrko odgovoril.

»Jaz sem punčka, pa ne baba,« je hitro zatrjevala.

»Pa si baba — ena čenča si, da veš,« je še bolj vneto pribil.

»Uh — ti si pa hudoben fant,« je z jokavim glasom odgovorila Metka.

»No, počakal je in ozrl naokrog, »kaj se pa cmeriš? Lej, hišo delam. Gradu ne potrebujem. Veš, samo ena soba bo, pa kuhinja. Zada bom naredil še hlevček za zajčke in putke.«

»O, to bo lepo!« je potolažena vzkliknila Metka.

»Daj, še meni jo naredi — veš, s hlevčkom za zajčke in putke.«

»Ne,« je hitro povzel. »Samo za mamico in mene.«

»O, pa za očka tudi,« je Metka veselo zažgolela.

»Za očka pa ne!« je jezno odvrnil fant.

Metka ga je začudeno pogledala in čez čas plaho iztisnila iz sebe: »Ti je očka umrl?«

»Škoda . . .« je kratko sknil.

Metka ga ni razumela. Nekaj časa je vneto premišljevala, nato pa zamrmrala tjavdan: »A tako.« Sedla je k fantku in brskala po pesku. Fantek je še z večjo naglico zidal hiščo.

Na moč radoveden sem bil, kaj je hotel reči fant z besedo: »Škoda.« Izvlekel sem malico, poklical Metko in ponudil še fantku. Nerodno mu je bilo, vendar je prisedel.

Med jedjo sem ga opazoval. Lep deček je bil, razumen, toda nič otroškega ni bilo v njem. Kaj lahko je bilo opaziti, da je zagrenjen. Vprašal sem ga: »Ti fantek, kako je z očetom?«

»Ne maram ga,« je jezno odvrnil. Nato je s temnim obrazom nadaljeval: »Samo tepe in zmerja. Veste, večeraj me je z dežnikom — pa mamico tudi. Pijan je bil. Večkrat je pijan in kadar se ga nazele, zmerja mamico z babo in še grše besede ji reče. Mene pa zmerja s pankrtom.«

Umolknil je. V tišino je padel Metkin glas. Toplo je zavzenelo: »Ti si pa revček.«

Presunilo me je. Da bi prekinil mučno tišino, sem vprašal dečka: »Kako ti je ime?«

»Stanko sem — pa hvala za malico. Zdaj grem pa nazaj delat hišo.«

»Le pojdi, pa še ti pojdi Metka!«

Gledal sem za dečkom in nisem mogel urediti svojih misli in čustev. Trudil sem se, da bi se vživel v Stankovo bodočnost. Mislil sem na stotine njemu podobnih otrok, ki jim pijančevanje staršev odvzema sončno mladost.

S. A.

gorenjski obveščevalci

MALI OGLASI

Izgubila sem drap jopico dne 12. 7. 1957 od tov. Tiskanine do Mestne pekarnice Kranj. Pošte-nega najditelja naprošam, naj jo vrne proti nagradi na oglasni oddelek.

11. julija sem izgubila od gledališča do novega doma črno jopico. Najditelja prosim naj jo proti nagradi odda v oglasni oddelek.

Prodajam čevljarski stroj, uporaben tudi za šiviljstvo. — Loka 1, Križe.

Prodajam hišo v Centru mesta Kranja z obrtnim lokalom. Naslov se dobi v Cankarjevi ul. 7.

Prodajam dobro ohranjeno motorno kolo znamke »Adler« 98 ccm za 55.000 dinarjev. Naslov v oglasnem oddelku.

Kupim sadni mlin na ročni pogon. Ponudbe z navedbo cene in natančen naslov pošljite na: Kopal Franc, Jesenice, Obrtniška 7.

Prodajam dve stavbni parceli, na katerih je že voda in električna. Naslov v oglasnem oddelku.

Motorno kolo NSU 200 ccm, dobro ohranjeno, prodajam. Naslov v oglasnem oddelku.

Ekonomist s 5-letno prakso sprejme — najraje iz Kranja ali okolice — študij za študij na Ekonomski šoli v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku.

Sprejemamo učena za trgovino. — Manufaktura — konfekcija pri »Kranjcu«, Kranj.

Sprejemam takoj strojarskega pomočnika. — Slavko Mali, Radovljica.

Nudim hrano in stanovanje dekletu za pomoč na kmetiji. Naslov v oglasnem oddelku.

Na Akademiji za glasbo je diplomiral Engelman Leon iz Kranja. Cestita KAD.

Na slavističnem oddelku ljubljanske Univerze je diplomiral eden najaktivnejših članov Akademskoga društva Kocijan Gregor. K uspehu čestita KAD.

Preključujem veljavnost bloka št. 34167 izdanega v Komisiji trgovini Kranj dne 31. maja 1957. — Bratina Mira.

Tovarišice,

spretno v ročnem vezenju, lahko dobijo delo na dom

Zglasijo naj se v podjetju

»PLETENINA« - Kranj

SGP »PROJEKT« - Kranj

sprejme

VEČ ZIDARJEV

in ZIDARSKIH VAJENCEV

Interesenti za vajence morajo imeti najmanj 2 gimnaziji oz. 6 razredov osnovne šole

GORENJSKI!

Obiščite letošnji

VII. GORENJSKI SEJEM

ki bo v Kranju od 19. - 29. julija

Vredno bo, ogledati si ga
Za vsakogar bo brez dvoma
nekaj zanimivega

Na razstavišču je tudi
stalni zabavni prostor

25% popust na železnici

KINO

»RADIO« JESENICE, 15. in 16. julija, amer. barvni film »TUIJEC NA KONJU« ob 18. in 20. uri; 17. in 18. julija, prem. franc. barvnega filma »STOP-NIŠČE« ob 18. in 20. uri.

»PLAVŽ« JESENICE, 16. julija franc. film »KADET RUSSEL« ob 18. in 20. uri.

18. julija, amer. barvni film »TUIJEC NA KONJU« ob 18. in 20. uri.

ZIROVNICA, 17. julija, franc. barvni film »KADET RUSSEL« ob 20.30. uri.

DOVJE MOJSTRANA, 17. julija, amer. barvni film »TUIJEC NA KONJU« ob 20. uri.

KINO BLEJ, 15. julija, angleški barvni film — komedija »PARIZ, MESTO ZALJUBLJENIH«; od 16. do 18. julija, ameriški film — drama »SKRIVNOST ZAPUSČENEGA VRTA«.

OBJAVE

RAZPIS ŠTIPENDIJ

Na osnovi Temeljnega zakona o štipendijah Uradni list FLRJ št. 32/55, Odloka o višini štipendij, Uradni list št. 32/55 in Odloka o ustanovitvi sklada za štipendije ObLO Bled, 01/1-1707/1-57 z dne 18/6-1957

razpisujemo tele štipendije

1 za slovenščino in srbohrvaščino — VPS ali visoka šola

1 za zgodovino ali zemljepis — VPS ali visoka šola

2 za matematiko in fiziko — VPS ali visoka šola

1 za risanje in ročne spretnosti VPS

1 za angleščino in slovenščino — VPS

2 za višjo gospodinjstvo šolo

1 za študij defektologije

9 za učiteljske

1 za višjo šolo za socialne delavce

2 za srednjo Ekonomsko šolo (moški)

2 za administrativno šolo

1 za medicinski higienik

1 za sanitarni tehnik

Štipendije bomo podelili v predpisani višini: do din 5000.—

dijakom srednjih šol in 5000 do 6000 din študentom visokih šol. Štipendija se zniža za otroški dodatek, ki ga štipendist prejema, ali bi ga prejemal, če ne bi imel davčnega predpisa. Enako se znižajo štipendije onim štipendistom, katerih starši niso v delovnem razmerju, a imajo davčni predpis.

Prosilci naj do 15/8-1957 predložijo kolekovane prošnje z din 180.— državne takse in din 90.— občinske takse, vsaka priloga din 25, v kateri naj navedejo podroben življenjepis, točen opis dosežanj šolanja in podatke o številu in zaposlitvi družinskih članov. Prošnji priloge zadnje šolske pričevala, (služatelji univerze) potrdilo o zadnjem vpisu in potrdilo o opravljenih izpitihih, potrdilo o premoženjskem stanju prosilca in njegovih staršev, potrdilo o prejemanju otroškega dodatka in mneneje mladinske ali druge množične organizacije o prosilcu.

Prošnji brez navedenih podatkov in prilog ne bomo obravnavali.

Občinski ljudski odbor Bled
Komisija za štipendije

OBJAVA

V petek, 19. julija ob 20. uri bo v prostorih Prešernovega gledališča Kranj tretji redni letni občni zbor Športnega društva »Triglav« Kranj. Vse člane vabimo, da se ga zagotovo udeležijo.

ŠD »Triglav« Kranj

GIBANJE PREBIVALSTVA

NA JESENICAH

Rodile so: Ana Kovač, gospodinja — dečka; Marjeta Stare, gospodinja — deklko; Majda Kuntič, službenka — deklko; Danica Pratik, gospodinja — deklko; Anica — Marija Veber, krojačica — deklko; Nada Jalen, gospodinja — deklko; Franciška Cerne, gospodinja — dečka; Ivanka Jarkovič, gospodinja — deklko; Marija Suštaršič, gospodinja — deklko; Franciška Lukan, gospodinja — deklko; Matilda Smagin, službenka — deklko; Marija Mlekuš, gospodinja — deklko; Ivana Felicijan, pletilja — deklko; Kati Puc, delavka — deklko; Jožica Uršič, gospodinja — dečka; Anica Sodja, natakarica — deklko; Helena Jevšek, gospodinja — deklko; Mira Pra-protnik, gospodinja — deklko; Darinka Bavdaž, gospodinja — deklko; Volida Kuharevič, gospodinja — deklko; Stanislava Koprivec, službenka — dečka.

Poročili so se: Justin Sorli, železničar in Terezija Veršič, delavka; Cvetko Rosič, sanitarni tehnik in Ljudmila Marcola, učiteljica; Janez Omejc, vratar in Marija Ovsenek, bol. strelj-nica; Radovan Antič, carinski uslužbenec in Angela Koprivnik, učiteljica; Marijan Jelovčan, dipl. tehnik in Ljuba Prešern, bolničarka.

Umrli so: Vera Kokalj, službenka; Katarina Ergant, rojena Podlesnik, gospodinja; Marija Pazlar roj. Veber, gospodinja.

V KRANJU

Poročili so se: Dimitrije Raifailovič, oficir JLA in Franciška Videnšek, bolničarka; Janez Učak, dipl. tehnik in Miroslava Kranc, nameščenska; Maks Blažir, prešivalec usnja in Kristina Benedičič, tov. delavka; Andrej Kerč, gumar in Pavla Ožek, gumarica; Avguštin Vrhar, vodovodni inštalater in Marija Brezac, tkalka.

NESREČE

»UNIMOG« FOD CESTO

V petek okoli 12. ure je peljal šofer Ivan Uršič iz Kmetijske zadruge Gornji Logatec na avtomobilu znamke »Unimog« s tritonsko prikolico 4500 kg betonskega železa. Na viaduktu pri Naklem se je nenadoma utrgala os zadnjega desnega kolesa prikolice tako, da je avto vrglo na levo stran ceste v občestno ograjo, nato pa pod cesto. Vendar se avto ni prevrnil. Z levim prednjim delom avtomobila je zadel ob drevo, odtrgano kolo je »drvelo« naprej po cesti, nato pa zletelo ob cestno ograjo. Naloženo železo je ležalo vse vprek po cesti. K sreči na cesti ni bilo ljudi. Priselnost šoferja pa je preprečila večjo materialno škodo.

STRELCI

PLAVANJE

Pri „Prešernu“ ni vse v redu

Pretekli teden sem obiskal radovljiške plavalce, da bi zvedel, kako so pripravljani na ponoven start v prvenstveni plavalni sezoni. Bil je lep, sončen dan, vendar razen nekaterih plavalcev plavalnega kluba in njihovega trenerja na kopališču ni bilo nikogar. Ker se je ura nagibala že močno proti poldnevju in so s treningom v glavnem že končali, sem povprašal trenerja radovljiških plavalcev Mirana Kendo, kako je kaj zadovoljen s svojimi plavalci. Na prvo vprašanje je odgovoril takole: »S treningom smo pričeli šele sredi junija, vendar tudi takrat še ni bila na treningu celotna ekipa. Moram povedati, da še sedaj ne trenirajo vsi plavalci, čeprav dosejajo to pri nas ni bila navada. Zato tudi ne morem kdove kako optimistično govoriti o naših nastopih v prihodnjih mesecih. Ekipa je nekoliko oslajbljena in bo zato napredek letos verjetno manjši, kakor je bil lansko poletje, vendar upam, da se bomo dostojno udeležili na vseh prvenstvih, ki se jih mislimo udeležiti.

Obiskal sem jih ravno pred srečanjem z Veležem in drugo ekipo kranjskega Triglava, zato me je zanimalo, kako je kaj z rezultati. Toda kakor vsi drugi trenerji, tako je tudi Miran Kenda ljubosumno čuval rezultate in mi ni nobenega izdal. Na vprašanje, kje bodo letos tekmovali in s kakšno ekipo, je dejal: »Letos se bomo prvič srečali z Veležem. Kakor smo imeli priliko slišati, so plavalci iz Bosne in Hercegovine precej boljši kakor lani in bomo zadovoljni, če poraz ne bo prevelik. Seveda bi bilo lahko marsikaj drugače, če bi bilo moštvo popolno, tako pa nam manjka nekaj najboljših tekmovalcev na katere smo vedno računali in zato ne moremo pričakovati realnih izidov pri naših prvih srečanjih. Ostala tekmoovanja bodo predvsem nastopi na državnem prvenstvu, vseh republiških prvenstvih in tekmovanje v republiški ligi, kjer smo v skupini s Kamnikom in drugo ekipo Triglava, s katero se srečamo že v četrtak. Ko se bomo vračali z državnega prvenstva, pa bomo vrnil obisk Veležu. Mislim, da večjih tekmovanj ne bomo organizirali.«

Ko sem ga vprašal, kako je s posameznimi programi in tekmovalci, je povedal tole: »Letos bomo imeli precej težav pri sestavljanju ekipe na progah za hrbtni slog pri ženskah in prav tako pri moških, poleg tega pa je zelo pereče vprašanje plavalk

VELEŽ VODI

Radovljica, 14. julija. Sinoči se je začel v Radovljici mladinski prijateljski plavalni dvoboj med Veležem iz Mostarja in Prešernom iz Radovljice.

REZULTATI:

1500 m prosto moški: Cilenšek (Prešeren) 23:37,8. 100 m prosto ženske: Novak (Velež) 1:19,6. 200 m prsno moški: Pikelj (Prešeren) 3:09,3. 100 m hrbtno ženske: Sunjič (Velež) 1:37,1. 100 m prosto moški: Grubišič (Velež) 1:08,6. Štabela 4x100 m prosto ženske: Velež 5:30,6 (nov republiški rekord BIH), Prešeren 5:58,7. Štabela 4 krat 100 metrov moški: Velež 5:10,6 (nov rekord BIH), Prešeren 5:42,4. Trenutno vodi Velež s 57 točkami pred Prešernom s 46 točkami. Toda, to so le rezultati prvega dneva. Tekmovanje se bo nadaljevalo nočjo ob 20. uri.

V waterpolo tekmi je včeraj zvečer premagal Velež Prešerna z rezultatom 4:0.

VELEŽ — KAMNIK 96:62

Prvi plavalni dvoboj so Kamničani letos odigrali z Veležem iz Mostarja in ga izgubili z visokim rezultatom 96:62. Kamničani so dobili samo dve zmagi v moških disciplinah, in sicer 100 metrov hrbtno in 200 m prsno. Pozna se jim, da lani vse leto niso imeli trenerja. V waterpolu so zmagali Kamničani s 16:3 (9:1).

O plavalcih ne morem ničesar posebnega povedati. Čebuljevo ste videli na dvoboju s Srbijo, od Pikelja, Cilenška in Bolka pa pričakujem, da bodo največ dosegli na republiškem mladinskem prvenstvu. Ahac, Sarc, Bole in nekateri drugi še ne trenirajo in nam letos ne bodo mnogo koristili. Precej pričakujem tudi od Mladenovičeve, poleg teh pa imamo še nekaj zelo mladih tekmovalk, ki pa letos še ne bodo mogle nastopiti. Mladinci mislim, da se bodo letos na republiškem prvenstvu uvrstili na drugo mesto, ki ga po kvantiteti tudi zaslužijo. »Res, radovljiški plavalci so še zelo mladi in bo večina lahko nastopila na mladinskem prvenstvu. Škoda je le, da v Radovljici nimajo plavalne šole, ki bi jim prav gotovo nudila nove plavalce. Upa-

mo, da bo tudi to sčasoma urejeno.«

Zanimalo me je tudi delo waterpolistov in skakalcev. »Waterpolisti delajo resneje kakor pretekla leta, vendar je žalostno, da je zamrlo delo skakalcev,« je povedal Miran Kenda. Skoraj nerazumljivo je, da bo Radovljica, ki je bila znana po dobrih in številnih skakalcih kar naenkrat izgubila ta sloves.

Tako je torej del plavalnega kluba v Radovljici nekaj dni pred prvimi nastopi. Glavna ovira uspešnemu delu je nedisciplinarnost tekmovalcev, ki se ne zavedajo, da je klubu dragocen vsak posameznik. Morda se bo disciplina do republiških in državnih prvenstev zboljšala in da bodo radovljiški plavalci potrdili vrednost svoje članske ekipe in zboljšali plasman mladincev. M.

Oslabljeni „Triglav“ poražen

V četrtak je bilo na Mestnem kopališču v Kranju prijateljsko plavalno srečanje med ekipo prvaka Bosne in Hercegovine »Velež« iz Mostarja in ekipo domačega Triglava. Gostje so se predstavili kranjskemu občinstvu kot mnogo boljša ekipa od one, ki je nastopila lani. Nočemo zmanjševati njihovega uspeha, da so porazili renomirano moštvo, vendar moramo pripomniti, da je Triglav nastopil močno oslajbljen, saj mu je v ekipi manjkalo kar 16 stalnih plavalcev, kar pa je za še tako množično in kvalitetno moštvo preveč.

Gostje so kmalu prevzeli vodstvo in ga niso izgubili do konca. Doseženi rezultati niso na visoki kvalitetni ravni, to pa predvsem zato, ker je nanje vplivalo slabo vreme in utrujenost tekmovalcev. Plavalci Veleža so pred nastopom v Kranju startali že v Kamniku in Ljubljani, plavalci Triglava pa so bili utrujeni od potovanja v Split. Kljub temu pa je bilo nekaj dobrih rezultatov. Članica Veleža Novakova, je s časom 1:18,2 na 100 m prosto postavila nov republiški rekord, ki je za štiri desetinke sekunde boljši od starega, ki ga je postavila dva dni prej v Kamniku. Kocmur je prav tako na 100 m prosto postavil dober čas 1:02,7. V štafeti je plaval še nekoliko bolje, vendar to ni zadostovalo za zmago celotne štafete. Gostje so zmagali tudi v ženski štafeti medtem ko so v waterpolo tekmi klonili z rezultatom 8:2 (1:2).

Rezultati:

Moški: 400 m prosto: 1. Brinovec 5:37,9 — 2. Zrimšek (oba T) 5:39,8; 100 m prosto: 1. Kocmur 1:02,7 — 2. Brinovec (oba T) 1:06,8; 200 m prsno: 1. Zrimšek 3:03,0 — 2. Kocmur (oba T) 3:13,5; 100 m hrbtno: 1. Kojič 1:24,5 — 2. Marovič (oba V.) 1:28,8.

Štabela 4 krat 100 m mešano: 1. Velež 5:13,0 — 2. Triglav 5:14,9.

Ženske: 200 m prosto: 1. Raj-

OKRAJNO STRELSKO TEKMOVANJE NA JESENICAH ZAKLJUČENO

Jesenice, 14. julija. Na jeseniškem strelišču je bilo danes zaključeno okrajno strelsko tekmovanje z vojaško puško, vojaško pištolo in vojaško pištolo karakas programa. Tekmovanje se je udeležilo 10 gorenjskih strelskih družin; 35 strelcev z vojaško puško in 17 z vojaško pištolo. Ekipno so zasedle prvo mesto Jesenice (945 krogov).

Posamezniki z vojaško puško so se plasirali po naslednjem vrstnem redu: Franc Peternej (Kranj) 214, Tone Lužnar (Radovljica) 211, Stane Sekne (Jesenice) 211. Hitro streljanje z vojaško puško od 100 možnih krogov: Lado Brejc (Tržič) 10/60. Streljanje z vojaško pištolo od 200 možnih krogov: Franc Peternej (Kranj) 134. Streljanje z vojaško pištolo po karakas programu od 600 možnih krogov: Stane Sekne (Jes.) 487. Najboljši tekmovalci so prejeli zlate značke.

Štabela 4 krat 100 m prosto: 1. Velež 6:35,2 — 2. Triglav 7:00,2.

STRELCI OB KRAJEVNEM PRAZNIKU V ZIROVNICI

Letošnjega praznovanja krajevnega praznika v Zirovnici so se udeležili tudi strelci. Izvedli so strelsko tekmovanje z vojaško puško, ki se ga je udeležilo 14 ekip. Za tekmovanje je bilo veliko zanimanja tudi med ostalimi organizacijami. Tekmovali so za pokal krajevnega odbora Zveze borcev, ki je tudi tokrat ostal zirovniškimi strelcem. V počastitev tega praznika je bilo v Zirovnici tudi strelsko kolesarsko patrolno tekmovanje z dvakratnim streljanjem z vojaško puško. Proga je bila dolga 10 km in precej naporna. Nastopilo je 8 ekip. Najboljši čas in največ krogov je dobila ekipa SD Zirovnica (41,56,1), 2. ekipa JLA (56,45) itd.

SPORTNA TEKMOVANJA V POČASTITEV JESENISKEGA OBČINSKEGA PRAZNIKA

V počastitev občinskega praznika, ki bo 1. avgusta, je teren Sava napovedal drugim sedmim terenom mesta Jesenice tekmovanja v šahu, namiznem tenisu, balinanju, kegljanju, košarki, odbojki, streljanju in nogometu. Nekatera tekmoovanja so že zaključena. V šahu je zmagal teren Plavž, v namiznem tenisu teren Podmežaklja, v balinanju teren Stara Sava, v kegljanju teren Sava, v streljanju prav tako teren Sava. Za ta tekmoovanja kažejo Jeseničani veliko zanimanje. U.

SPORTNI DAN V SENCURJU

Senčur, 14. julija. V počastitev krajevnega praznika, ki bo v nedeljo, 21. t. m. je bil tu danes nogometni turnir. Sodelovala je nogometna sekcija Svobode Senčur, Partizan Predoslje in nogometni klub iz Cerklje. Rezultati: Senčur : Cerklje 7:0; Senčur : Predoslje 1:0; Predoslje : Cerklje 3:0.

V odbojki so oba prehodna pokala krajevnega odbora SZDL Senčur osvojili Senčurjani. Jutri bo na sporedu tekmovanje v namiznem tenisu. E.

JUNIORSKO REPUBLIŠKO PRVENSTVO V BOKSU

Jesenice, 14. julija. V dvorani TVD Partizan na Jesenicah je bilo sinoči juniorsko republiško prvenstvo v boksu. Udeležili so se ga tekmovalci Branika in Zelezničarja iz Maribora, Odreda in Zelezničarja iz Ljubljane ter domačini. ZMAGOVALCI: muha kategorija Mlakar (Jes.), bantam Vili Žižek (Mar.), peresno lahka Anton Žižek (Mar.), lahka Koban (Mar.), polvelter Vuk (Ljublj.), velter Čeh (Mar.), polsrednja Pečnik (Mar.), srednja Draksler (Mar.), polteška Podkonjak (J.), teška Knafeljc (Mar.), superteška Kozole (Odred).

VIGENCI

55

»Potem sem spet delal. A vedno znova je prihajalo nadme, da sem si prigovarjal: — Pojdi, Miklavž! Svet je širok! — Toda nikoli nisem zbral moči, da bi šel. In vedno bolj sem se vdajal pijači, sprva poredko, potem pa vedno pogosteje. Gledal sem, kako živijo moji vrstniki, poženili so se, imeli so svoje domačije, jaz pa sem ostal — suha veja. Kadar se spomnim, da sem suha veja, se moram napiti! Suha veja, nič drugega kot suha veja...«

Ano je tesnilo v grlu, bilo je tako hudo sedeti sredi senc, ki so se vse bolj zgoščevale in poslušati izpoved obupanca. Rada bi bila vstala in prižgala luč, pa se skoro ni upala ganiti. Nekakšna groza jo je obhajala. Rada bi potolažila Miklavža, pa ni našla prave besede. Starec pa je vzdignil prepadeni obraz iz dlani in živahneje rekel:

»Včasih se mi je zdelo, da smo vsi Gašperini suhe veje. Vsi, zapomni si! Ne vem, zakaj je tako. Morebiti smo se v stoletjih izpridili, kakor seme. Če ga ne menjaš, ne rodi. Tudi tvoj oče je bil suha veja. To in nič drugega, čeprav je imel premoženje in bi se mogel kosati s prvimi bogatinci. Pred tridesetimi leti smo bili premožnejši kot Špan, ki je takrat šele dobro začel rasti. Tvoja mati je skušala rešiti, kolikor se je dalo, Bog ji daj dobro zato. Ob sobotah je sama prihajala v kovačnice in izplačevala delavcem zaslužek. Tvoj oče pa — nič! Niti sramoval se ni! Potem je prišel Aleš na svet. Misliš, da se je razveselil, ker je dobil sina, bodočega gospodarja? Kaj še! Pokopal je ženo, se zavlekel v zgornjo hišo in skrivaj začel piti. Za nobeno stvar se ni menil, saj niti tega ni opazil, da otrok raste kot konoplja. Šest let je imel, ko je prišel k meni v vigenc in rekel: — Stric, daj kladivo, bom koval! — Jezes, ali veš, da ga ni mogel stisniti v pest, tako drobne ročice je imel? Toda že je tolkel po cajnu! To bi bil kovač! Pa se je vmešal gospod Filip, mencial sem in tja, fant naj gre v šolo, ko ima tako bistro glavo in rajni je rekel: — Stori, kakor se ti zdi prav. — In so storili, greh so storili nad fantom! Ta fant je iz drugačnega testa kot mi vsi. Materino kri ima v sebi. Mi smo pa suhe veje in bomo po vrsti propadli...«

Miklavž je pripovedoval tako živo, da je Ana kar videla očeta, kako hodi po zgornji hiši in vedno pogosteje sega v stensko omarico po steklenice. Videla je malega brata, spomnila se je opekline, ki jo je nekoč staknil v kovačnici. Kako rada je imela tega otroka! Kolikokrat sta zvečer skupaj sedela v kuhinji, ona na ognjišču, on na pručki, in se pogovarjala. Potem ga je morala vzeti »štuporam« in ga nesti spat. Ko ga je pokrivala, so se budila v njej zatrta materinska čustva, hotelo se ji je, da bi dečka stisnila k sebi in ga milovala. Včasih ji je srce kovalo v prsih od zatajevanja želje, da bi ga poljubila na rdeča, otroško okrogla lica. Oh, kdaj je vse to minilo?

Stric Miklavž se je zganil, kakor bi se prebudil iz mučnih sanj. Nenadoma je bil ves drug kot malo prej. Plaho je pogledal Ano in rekel:

»Vidiš, Ana, vem, da sem suha veja, a vendar bi mi bilo hudo, če bi me — prodali.«

»Prodali?« se je zavzela Ana. »Saj niste živina!«

»Preužitek imam izgovorjen v hiši in če bi prodali hišo, bi moral živeti pri tujcih.«

»Ne, ne, stric,« ga je mirila nečakinja, »nihče ne bo prodal hiše!«

»Lahko se še zgodi. A samo da bi fant ostal doma, pa bi delali na svoje in bi si pomagali. Jaz bi ne poskusil kaplje pijače več!«

Ana je čutila v stričevem glasu, da spet snuje dobre namene za prihodnost, namene, ki jih ne bo držal. A ni ga hotela žaliti in je rekla:

»Stric, ljudje smo slabi. Toliko hočemo in tako malo moremo.«

'SKY-CITY' - MESTO V OBLAKIH

Sky-city pomeni po naše mesto neba ali mesto na nebu in je ime, ki bi pristajalo projektu umetnega satelita. Vendar pomeni vse kaj drugega: sky-city je ime načrta, ki dobesedno trdnost stoji na zemlji in katerega avtor je ameriški arhitekt Frank Lloyd Wright.

Frank Lloyd Wright šteje že 86 let in je po 65 letih poklicne dejavnosti pravi »enfant terrible« — celo ameriške arhitekture.

1915 je prvič dvignil »oblake prahu«. Takole je bilo: japonska vlada je razpisala nagradni natečaj za zgraditev pred potresi varnega hotela v Tokiu in Wright se ga je udeležil. Predlagal je docela nov način gradnje: celo poslopje naj bo grajeno okoli jeklenega jedra; spodaj ima jedro obliko klina, ki sega v zemljo vse do žive skale. Posamezna poslopja pa naj bodo nanizana na to jedro, pritrjena torej samo v sredini in ne pri robu.

Strokovnjaki so izjavljali, da je konstrukcija idiotska — vendar je Wright na natečaju zmagal in hotel so zgradili. Sedem let kasneje, 1922 je doživela Japonska enega najhujših potresov vseh časov, ki je zahteval 100.000 človeških življenj. Tokio je bil posebno prizadet, nekatere mestne četrti so dobesedno izginile. Nad ruševinami se je kot edina popolnoma nepoškodovana stavba dvigala »idiotska konstrukcija« Franka Lloyd Wrighta.

Tako je Wright prvič uspel. Napake pa bi bilo, če bi mislili, da se je mladi arhitekt posvetil potem le velikim gradnjam. Nasprotno: vse življenje je bil fanatičen nasprotnik centralizacije, velikih mest, upravnih enot, predvsem pa velikih stavb. Dolgoletna praksa pa mu je dokazala, da je to, kar predstavlja ideal zasebnika, precej neuporabno za upravne in poslovne centre. Zato prav gotovo ni hotel obrniti nase pozornost, ko je pred kratkim, na jesen svojega življenja, objavil svoj največji projekt

Sky-City

To je načrt ogromne stavbe, ki naj bi predstavljala upravno in trgovsko središče države Illinois in mesta Chicago. Nekaj osnovnih podatkov — višina 1609 m, zazidana površina 18.850 kvadrat. metrov, površina prostorov 1.718.650 kvadrat. metrov, število prebivalcev 130.000 — je zadostovalo, da je Wright s svojim projektom dvignil toliko prahu, kot še nikdar.

Z običajnimi gradbenimi materiali, včevši najboljši železobetonski, ni mogoče graditi tako visokih stavb, saj bi vsak material preveč obremenil. Kot gradivo, ki bi vzdržalo tako ogromne sile, pride v poštev le jeklo. Vendar Wright ne namerava graditi enostavno jekleno stavbo, temveč uporablja svojo staro zamisel o jeklenem jedru. To naj bi se pričnjalo 55 metrov pod zemljo, v živi skali in imelo obliko trinoga, najstabilnejše možne oblike, saj se sila na eno oporo tako porazdeli na ostali dve.

Na to jekleno jedro hoče Wright nanizati nadstropja — lahke železobetonske plošče, pritrjene v sredini na jedro in pri robu zvezane z njim preko jeklenih vrvi. Stavba torej ni grajena od zunaj navznoter, kot je to običajno, temveč ravno nasprotno, od znotraj navzven.

130.000 ljudi, ki ob precej enakem času prihajajo in odhajajo — saj gre za upravno in poslovno poslopje — niso mačje solze. — Do petega nadstropja naj bi se transport vršil s premičnimi stopnicami, višje pa bi vozila navadna in ekspressna dvigala, ki bi tekla po zobeh, vdelanah v stene dvigalnih jaškov.

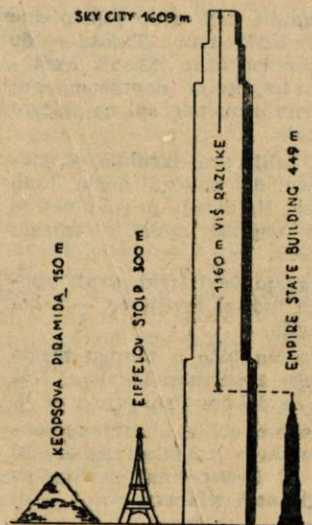
Skratka: vse prebivalce Sky-City-ja bo

mogoče v manj kot eni uri prepeljati na cesto.

Amerika je dežela avtomobilov in za mesto neba menijo, da mora sprejeti pod streho do 100.000 avtomobilov. Zanje je predviden prostor pod ogromnimi nadstrešji ob vznožju zgradbe, v zgradbi sami — pod površjem zemlje in nad njim — pa naj bi bile garaže za 15.000 vozil. In končno še helikopterji, ki bodo morda postali pomembno transportno sredstvo: več sto metrov nad zemljo, neke v sredini 528 nadstropij Sky-City-ja, je pripravljen prostor zanje. Pristalo bi lahko do 40 helikopterjev, včevši tiste z nosilnostjo 100 potnikov.

Avtor načrta trdi, da je potrebnih za izvedbo le 250 milijonov dolarjev, ki bi zadostovali tudi za opremo in ureditev okolice. Nasprotniki pa navajajo precej višje številke kot Wright.

Le pri enem so si Wright in njegovi kritiki docela soglasni. Oboji namreč trdijo, da bi bila stavba rentabilna!

ZGODOVINSKI IN DRUGI PATERKI Z GORENJSKE

Na desni strani Save leži nasproti Okroglega vas Besnica. Spodnja Besnica z zaselki Trata, Srednja vas in Pri cerkvi zavzema nižji dobavski svet med Savo in potokom Besnico, Zgornja Besnica z večjimi sestavnimi deli vasi Čepulje, Podrovnik, Dvor in Videm pa je prislonjena na prisojnejše vznožje 706 m visokega Rovnika. Celotna besniška pokrajina leži na vzvišenem svetu, ki ga na severu in vzhodu omejujeta Dobrava in reka Sava, na jugu in zapadu pa z gostimi gozdovi poraslo javorjniško in besniško pogorje od Špičastega vrha pri Sv. Joštu do Rovnika nad Zgornjo Besnico.

Besničani se večinoma pečajo s poljedelstvom. Zaradi debele, večinoma bolj vlažne zemlje suša poljskim pridelkom ne škoduje tako hitro in dobro uspevajo zlasti pšenica, krompir in koruza. Razen krompirja zadoščajo ostali pridelki le za lastno porabo. Precej donasha prebivalstvu sortno sadje (besniška voščenska), predvsem pa drva iz številnih bukovih gozdov in razni gozdni sadeži (gobe, borovnice, brusnice, zdravilna zelišča itd.). Ker so gozdovi bogati tudi na raznovrstni divjačini, donasha skupnosti oddaja lova kar lep dohodek. Nekdanji kočarji so danes večinoma zaposleni po tovarnah v Kranju in na Jesenicah.

Čeprav je svet ilovnat in v nekaterih krajih precej močvirnat, je Besnica s pitno vodo bolj slabo preskrbljena in jo primanjkuje zlasti spodnjemu koncu. V vasi sta dva potoka, Besnica in obmejni potok Nemiljščica. Potok Besnica ima dva izvira: Mala Besnica izvira pod hribom Ofarce, Velika Besnica pa pod Jančevim vrhom in se oba združita pod Brezjem v en sam potok, v katerega se ob desnem in levem bregu izliva več studencev.

Besnica je svojčas gonila štiri mlina in tri žage, danes pa je znamenita zaradi sodobne ribogojnice za postrvi, ki jo je na njej zgradilo Ribiško društvo iz Kranja. Drugi potok je Nemiljščica, ki priteče izpod Bukovca. Nemiljščica ni znamenita samo zaradi okusnih postrvi, ampak predvsem zaradi šestnajst metrov visokega slapa Šuma z zelo slikovitim dohodom iz besniške strani.

Nedaleč nad slapom so ohranjeni ostanki nekdanjih Rimskih toplič, ki imajo dva studenca, gorskega in mrzlega. Kljub temu, da je voda iz obeh studencev danes pomešana, znaša njena toplota še vedno 25 do 30 stopinj C in ne zamrzne niti v najhujšem mrazu. Svojčas so topliče uporabljali za zdravljenje protina, skrnine in podobnih bolezni. V listini iz l. 1618 je lastnik šentpeterske graščine pl. Siegersdorff sporočil loškemu oskrbniku Fänkhelu, da bo s svojim pastorkom pl. Lapergom odšel v besniške topliče zaradi zdravljenja protina. Obenem ga prosi, da mu dovoli posekati v besniških gozdovih dva hrasta, ki jih nujno rabi za popravila v svoji graščini. V takratni dobi so bile torej topliče še uporabne in tudi obiskovane. Škoda le, da se v poznejši dobi ni nihče zanimal za vzdrževanje obeh studencev in njihove okolice. Studenca bi se dalo še danes ločiti in napraviti manjše zdravilišče. Seveda bi bilo treba za to precej dobre volje in tudi denarja, ki bi se kmalu bogato obrestoval ne samo v gotovini, ampak tudi z večjo storilnostjo delov. ljudstva. Zaradi zdravlega podnebja, zelenih gozdov in lepih sprehodov preživi marsikdo svoj dopust v besniški okolici, o čemur pričajo tudi letne hišice, ki so si jih zgradili nekateri zasebniki v tem lepem koščku Gorenjske.

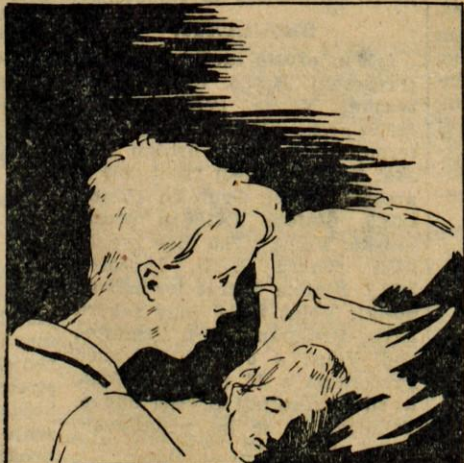
TOMOVE PRIGODE

Mark Twain »DOGODIVSCINE TOMA SAWYERA«

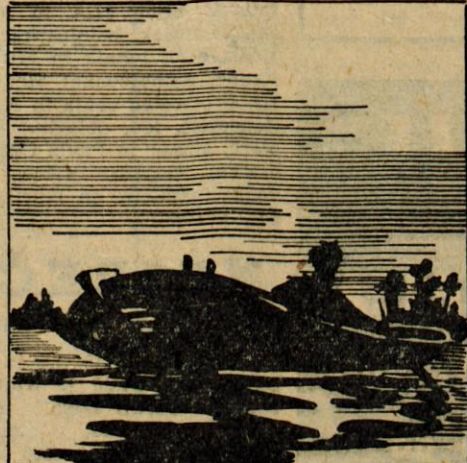
RISE: MILAN BATISTA

109. Poslušal je še nadalje in tehtal različne domneve o tem, kaj so v mestecu mislili, da se je pripetilo z njimi. Sredi tega premišljevanja pa ga je prebudila gospa Harper, ki je odhajala domov. Tudi tetka Polly in Sid sta si voščila lahko noč in oba požirala solze. Tom pa je moral mirovati, dokler tetka Polly ni legla v posteljo, kjer je od časa do časa zavzdihnila iz strtega srca, nemirno pokaljševala in se obračala.

110.

Zdaj se je Tom prikradel izpod postelje, po prstih stopil do nje, obsenčil svečo z roko in gledal teta. Smilila se mu je. Sklonil se je nad njo, ji poljubil uvele ustnice, potem pa jo je ubral naravnost ven in zaprl vrata za seboj. Vračal se je po poti do tistega kraja, kjer je pristajal brod. Tam ni našel nikogar in je bahavo koracil po krovu, kajti vedel je, da je parnik neobljuden.

111.

Odvezal je čoln, smuknil vanj in kmalu previdno veslal po reki. Ko je bil oddaljen kak kilometer od mesteca, je obrnil čoln povprek in se močno upiral v vesla. Imelo ga je, da bi vzel čoln s seboj. Vedel pa je tudi, da bodo čoln iskali, pa bi to iskanje lahko privedlo do neljubih odkritij. Zato je stopil na breg in odšel v gozd. Sedel je in počival. Mučiti se je moral, da ni zaspal, kajti noč se je že precej nagibala h koncu...

112.

Lep dan je že bil, ko se je spet znašel na obali nasproti peščenega brega. Malce je še posedel, dokler ni sonce visoko vzšlo, potem pa je skočil v reko. Nekoliko pozneje je obstal ob vходу v taborišče. Z obleke mu je curljala voda in natanko je slišal, kako je Joe dejal Hucku: »Tom je zvest in Tom se bo vrnil, ne bo nama pobeignil!« — »Tu sem,« je vzkliknil Tom zmagovalno in kar se da imenitno prikoral k njima...